

เอกสารอ่านประกอบหลักสูตรการอ่าน
โครงการเพื่อครูภาษาไทยในโรงเรียนพระปริยัติธรรม
สถาบันภาษาไทยสิรินธร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2

อ่านเป็นต้องรู้ว่ากำลังอ่านบทอ่านประเภทใด

ในตอนที่แล้ว เราพูดถึง “ความ” และ “ความสัมพันธ์ของความ” ในบทอ่านว่า หากเราสามารถจับได้ว่าบทอ่านนั้นมีที่ความ และความเหล่านั้นเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร เราจะสามารถเข้าใจบทอ่านได้ว่าบทอ่านนั้นๆ กล่าวถึงเรื่องอะไรบ้าง และอะไรเป็นใจความหลักของเรื่องที่อ่าน ในตอนนี้เราจะมาพูดถึงประเภทของบทอ่าน

ประเภทของบทอ่านจะทำให้ผู้อ่านทราบว่า บทอ่านนั้นเป็นการเล่าเหตุการณ์หนึ่งให้ผู้อ่านทราบหรือบทอ่านนั้นเป็นการบอกเล่าความรู้แก่ผู้อ่าน เป็นต้น ประเภทของบทอ่านมักจะสอดคล้องกับความประสงค์ของผู้เขียนบทอ่านนั้น แต่ก็ไม่เสมอไปนักเพราะบางครั้งเป้าประสงค์ของบทอ่านในความคิดของผู้อ่านอาจไม่ตรงกับจุดประสงค์ของผู้เขียนก็ได้ เช่น เราอาจจะเคยได้ยินผู้เขียนเรื่องสั้นกล่าวว่า เขามีได้มีเจตนาส่งสารเช่นนั้นไปถึงผู้อ่านตามที่นักวิจารณ์เรื่องสั้นของเขากล่าว เราจะพูดถึงจุดประสงค์ของผู้เขียนกับประเภทของบทอ่านดังกล่าวนี้ในตอนต่อไป

1. บทอ่านแบบบรรยาย

ลองอ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามที่ให้ไว้

บทอ่านที่ 1

“มุก” หรือ “ไข่มุก” เป็นอัญมณีที่เกิดจากสิ่งมีชีวิต โดยเกิดจากการที่เม็ดทราย ปรสิติ ฟีช หรือเศษซากสัตว์ ตลอดจนสิ่งแปลกปลอมอื่นๆ เข้าไปอยู่ในหอย กระบวนการป้องกันตัวของหอยจะขับสารประเภทแคลเซียมคาร์บอเนต (CaCO₃) ออกมาเคลือบสิ่งแปลกปลอมนี้ไว้เพื่อไม่ให้เกิดการระคายเคือง และจะเกิดขึ้นซ้ำๆ จนสิ่งแปลกปลอมนั้นโดนห่อหุ้มหลายต่อหลายชั้น จนกลายเป็นมุกที่มีความแวววาวและสวยงาม

คำถาม	บทเขียนนี้มีกี่ความหลัก และกี่ความย่อย
เฉลย	2 ความหลัก 5 ความย่อย “มุก” หรือ “ไข่มุก” เป็นอัญมณีที่เกิดจากสิ่งมีชีวิต/ โดยเกิดจากการที่เม็ดทราย ปรสิต ฟิช หรือเศษซากสัตว์ ตลอดจนสิ่งแปลกปลอมอื่นๆ เข้าไปอยู่ในหอย// กระบวนการป้องกันตัวของหอยจะขับสารประเภทแคลเซียมคาร์บอเนต (CaCO ₃) ออกมาเคลือบสิ่งแปลกปลอมนี้ไว้เพื่อไม่ให้เกิดการระคายเคือง/ และจะเกิดขึ้นซ้ำๆ จนสิ่งแปลกปลอมนั้นโดนห่อหุ้มหลายต่อหลายชั้น/ จนกลายเป็นมุกที่มีความแวววาวและสวยงาม//
คำถาม	5 ความย่อย สัมพันธ์กันอย่างไร
เฉลย	ความหลักที่ 1 บอกเราว่า ไข่มุกเกิดจากการที่เม็ดทรายหรือสิ่งแปลกปลอมเข้าไปอยู่ในหอย และความหลักที่ 2 บอกเราว่า หอยขับสารบางอย่างออกมาเพื่อป้องกันการระคายเคืองจากสิ่งแปลกปลอม ซึ่งอยู่ในความย่อยแรกของความหลักที่ 2 ส่วนความย่อยที่ 2 ของความหลักที่ 2 บอกเราว่า การขับสารเกิดขึ้นซ้ำๆ และสุดท้ายความย่อยที่ 3 บอกว่า สิ่งแปลกปลอมที่ถูกสารห่อหุ้มหลายๆ ชั้นนี้กลายเป็นมุก
คำถาม	ท่านคิดว่าบทเขียนนี้กล่าวถึงอะไร ระหว่าง มุก กับ การเกิดของมุก
เฉลย	การเกิดของมุก
คำถาม	ท่านคิดว่าบทเขียนนี้มีลักษณะเป้าประสงค์อะไร ระหว่าง บรรยายการเกิดของมุก กับ บรรยายว่าไข่มุกสวยงามอย่างไร
เฉลย	บรรยายการเกิดของมุก

บทอ่านที่ 2

"แขกเทศ" หมายถึง มุสลิมที่มีถิ่นฐานอยู่ในอินเดียและเปอร์เซีย กลุ่มชนนี้ใช้ภาษาเปอร์เซีย อันได้แก่ภาษาฟาร์ซี (Farsi) หรือภาษาอิหร่านและภาษาอูรดู (Urdu) ซึ่งเป็นภาษาลูกผสมระหว่างฮินดีและเปอร์เซียซึ่งใช้ในหมู่มุสลิมอินเดีย

คำถาม	บทเขียนนี้มีกี่ความหลัก และกี่ความย่อย
เฉลย	2 ความหลัก 5 ความย่อย "แขกเทศ" หมายถึง มุสลิมที่มีถิ่นฐานอยู่ในอินเดียและเปอร์เซีย// กลุ่มชนนี้ใช้ภาษาเปอร์เซีย/ อันได้แก่ภาษาฟาร์ซี (Farsi) หรือภาษาอิหร่านและ

ภาษาอูรดู (Urdu) ซึ่งเป็นภาษาลูกผสมระหว่างฮินดีและเปอร์เซีย/ ซึ่งใช้ในหมู่มุสลิมอินเดีย//

คำถาม ความย่อที่ 5 “ซึ่งใช้ในหมู่มุสลิมอินเดีย” ขยายความหมายเรื่องอะไรในความย่อที่ 4

เฉลย ขยายความหมายภาษาอูรดูว่า ใครเป็นผู้ใช้ภาษาอูรดู

คำถาม ความย่อ 5 ความนั้นจัดได้เป็นกี่กลุ่ม แต่ละกลุ่มพูดถึงอะไร

เฉลย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ความย่อที่ 1 ซึ่งกล่าวถึง คนมุสลิมที่เรียกว่า แยกเทศ กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ความย่อที่ 2, 3, 4, 5 ซึ่ง ในความย่อที่ 2 กล่าวถึงแยกเทศว่าใช้ภาษาเปอร์เซีย ความย่อกลุ่มที่ 3 อธิบายภาษาเปอร์เซียในอีกชื่อหนึ่ง และในความย่อที่ 4 กล่าวถึงตัวภาษาเปอร์เซียว่ามีลักษณะเป็นลูกผสมระหว่างภาษาอะไรบ้าง (ภาษาฟาร์ซีและภาษาอูรดู) ส่วนความย่อที่ 5 เป็นการอธิบายว่าใครใช้ภาษานี้ จะเห็นได้ว่า ความหลัก 2 กลุ่มนี้ เมื่อเชื่อมโยงกันแล้วทำให้เราเข้าใจว่าบทเขียนนี้กำลังกล่าวถึงอะไร

คำถาม ท่านคิดว่าบทเขียนนี้กล่าวถึงอะไร

เฉลย แยกเทศ ว่าเป็นใครและภาษาพูดของเขามีลักษณะอย่างไร

คำถาม ท่านคิดว่าบทเขียนนี้มีลักษณะเป้าประสงค์อะไร ระหว่าง บรรยายให้เห็นภาพของแยกเทศ กับ บรรยายในลักษณะอธิบายให้ความรู้เรื่องแยกเทศ

เฉลย บรรยายในลักษณะอธิบายให้ความรู้เรื่องแยกเทศ

บทอ่านที่ 3

ฝนหลงฤดูตกเป็นสายปรอยๆ รวากับหมอก ยามที่ลมพัดแรง ฝอยขาวๆ นั้นก็หวนไปมาตามแรงลม ครั้นลมพัดแรงเข้า ฝนก็จะหายไปชั่วครู่ บัดนี้ ก็ปรอยลงมารวากับทักทายกลุ่มดอกไม้ที่บานรับเวลาเช้าของต้นฤดูหนาว

บทอ่านที่ 4

ฟ้าแดงค่อยเปลี่ยนเป็นเทาและดำ แล้วลมก็หวนกระหน่ำมาเป็นลูกๆ เหมือนมีมือยักษ์จับขว้างมาด้วยความเกรี้ยวกราด เสียงอ้ออิ่งหวิวหวิวครางไปทั่วทุ่ง ลมเป็นทัพหน้าบุกทะลวงปราบต้นไม้ใหญ่ น้อยหักล้มลงเกลื่อนทุ่ง ฝนเม็ดเท่าหัวแม่มือก็ตามมาติดๆ ทั้งลูกเห็บทั้งฝนร่วงกรูลงดินเหมือนแกล้งเทกรวดทรายลงมาจากฟ้า

- คำถาม** บทอ่านที่ 3 และ 4 เป็นเรื่องอะไร เหมือนหรือต่างกันอย่างไร
- เฉลย** เป็นการบรรยายฝนตกเหมือนกัน แต่ทั้ง 2 บทก็มีความต่างกันอยู่ที่บทอ่าน 3 เป็นการกล่าวถึงฝนตกปรอยๆ มีลมพัดไม่แรงนัก แต่บทอ่านที่ 4 เป็นการบรรยายฝนตกหนักมีพายุ
- คำถาม** ลองอ่านบทอ่านที่ 1 และ 2 เปรียบเทียบกับบทอ่านที่ 3 และ 4 ว่าบทอ่าน 2 กลุ่มนี้เหมือนกันและต่างกันอย่างไร
- เฉลย** เหมือนกันตรงที่เป็นบทอ่านที่บรรยาย (บทอ่านที่ 1 เป็นการบรรยายสิ่งของ, บทอ่านที่ 2 เป็นการบรรยายกลุ่มคน, และบทอ่านที่ 3-4 เป็นการบรรยายเหตุการณ์ธรรมชาติเหมือนกัน แต่ต่างกันตรงที่บทอ่านที่ 1-2 ไม่ทำให้เห็นภาพที่ให้ความรู้สึก ส่วนบทอ่านที่ 3-4 ทำให้เห็นภาพและได้ความรู้สึก)

เราอาจกล่าวได้ว่าบทอ่านที่เป็นการบรรยายสิ่งของ หรือเหตุการณ์นั้น อาจเป็นการบรรยายแบบที่ประสงค์จะให้ข้อเท็จจริง โดยไม่ให้ความรู้สึกหรือความคิดของผู้เขียนบทอ่าน เช่น ในตัวอย่างบทอ่านที่ 1-2 บทอ่านเช่นนี้เราจะเรียกว่า บทอ่านที่มีลักษณะภาวีสัย ส่วนบทอ่านที่ 3-4 เป็นบทอ่านที่บรรยายแบบพรรณนาที่ประสงค์ทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึก หรือเห็นภาพเคลื่อนไหวตามความคิดของผู้เขียน บทอ่านเช่นนี้เป็นแบบที่มีลักษณะอติวิสัย นอกจากบทอ่านแบบบรรยายจะมีประเภทย่อยเป็น ภาวีสัย และอติวิสัย เรายังเห็นด้วยว่า บทอ่านแบบบรรยายอาจจะเป็นบทอ่านบอกข้อมูลในลักษณะข้อเท็จจริง หรือที่บอกข้อมูลในลักษณะพรรณนา ลักษณะของภาษาในบทอ่านแบบบรรยายใน 2 ประเภทนี้ เราจะกล่าวถึงในตอนต่อไป

2. บทอ่านแบบแสดงความคิดเห็น

ลองอ่านบทอ่านต่อไปนี้

บทอ่านที่ 5

ปรากฏการณ์ชีวิตบนบันไดเลื่อนก็เหมือนกับคนที่ยืนบนบันไดเลื่อน ยืนอยู่เฉยๆ ตัวเองก็เลื่อนขึ้นไปสูงขึ้น บางคนอาจจะนั่งอยู่ก็ได้อยู่ที่สูงขึ้น บางคนนอนอยู่ก็เลื่อนขึ้นไปเหมือนกัน แต่คนอาจจะไม่ต้องออกแรงอะไร ตัวเองก็อยู่ในตำแหน่งที่สูงขึ้นได้ หลายคนจึงนึกว่า ตัวเองเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จ เพราะตัวเองไม่ได้อยู่ในตำแหน่งเดิมหรือต่ำชั้นไปกว่าเดิมเลย การที่เราเลื่อนขึ้นไปเรื่อยๆ นั้นก็เพราะเครื่องจักรกลขับเคลื่อนให้ตัวเราสูงขึ้นไป แต่ตัวเรามีได้ออกแรงเพื่อให้ตัวเองสูงขึ้นไปแต่ประการใด

บทอ่านข้างต้นนี้มีใจความสำคัญคือ ความคิดเห็นว่ามีหลายคนที่ประสบความสำเร็จในชีวิตโดยอาจจะไม่รู้ว่ามีได้มาจากความสามารถของตนเอง ในบทอ่านมีการเปรียบเทียบการได้รับความสำเร็จใน

ชีวิตที่ไม่ได้มาจากความสามารถของตนเองว่า เหมือนกับการยืนหรือนอนหรือนั่งบนบันไดเลื่อน ซึ่งมีเครื่องจักรทุ่นแรงช่วย (ต่างจากการเดินขึ้นบันไดที่ต้องก้าวขึ้นไปเอง) ด้วยเหตุที่บทอ่านมีใจความสำคัญ เป็นการแสดงความคิดเห็น เราจึงจะจัดให้บทอ่านลักษณะดังกล่าวนี้เป็นบทอ่านประเภทแสดงความคิดเห็น

ลองอ่านบทอ่านอีกบทหนึ่งต่อไปนี้

บทอ่านที่ 6

บุคคลที่อาจจัดให้เป็น “อภิปฐนียบุคคลด้านภาษาไทย” ล้วนแต่ทรงเป็นพระมหากษัตริย์และเจ้านายชั้นสูงทั้งนั้น ได้แก่ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ผู้ทรงประดิษฐ์ลายสือไทยขึ้นให้เรามีภาษาเขียนใช้มาจนถึงทุกวันนี้ เพราะสมัยก่อนหน้านั้น ถ้าเราต้องค้นคว้าประวัติศาสตร์ของไทย ลาว เขมร ฯลฯ ก็ต้องอาศัยจดหมายเหตุของจีน เพราะจีนมีตัวหนังสือใช้มาหลายพันปีแล้ว

ใจความสำคัญของย่อหน้านี้หรือบทอ่านข้างต้นนี้คือ พ่อขุนรามคำแหงทรงเป็นตัวอย่างของอภิปฐนียบุคคลด้านภาษาไทย เนื่องจากทรงประดิษฐ์ตัวหนังสือสำหรับเขียนภาษาไทย จะเห็นได้ว่า บทอ่านนี้ให้ความคิดเห็นที่ประกอบด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริง เป็นการเสนอความเห็นที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูล ผู้อ่านอาจจะมีความเห็นต่างจากบทอ่านนี้ก็ได้อีก หากผู้อ่านมีข้อมูลอื่นมาสนับสนุน

จะเห็นได้จากบทอ่าน 2 บทข้างต้นนี้ว่า ทั้ง 2 บทเป็นบทอ่านแสดงความคิดเห็น ในบทอ่านที่ 6 ใช้เหตุผล หรือข้อเท็จจริงมาสนับสนุนความเห็น ในบทอ่านที่ 5 ใช้วิธีการเปรียบเทียบมาสนับสนุนความเห็น

ลองอ่านบทอ่านที่แสดงความคิดเห็นอีกบทหนึ่งดังต่อไปนี้

บทอ่านที่ 7

ในช่วงโมฆวิชาวรรณกรรมไทยร่วมสมัย ขณะที่กำลังอภิปรายเรื่องวัฒนธรรมการสร้างและเสพงานวรรณกรรมไทยปัจจุบัน มีลูกศิษย์คนหนึ่งกล่าวขึ้นว่า วิชาภาษาไทยทำให้เขาเกลียดการอ่านหนังสือ นับเป็นคำกล่าวโทษที่ฉกรรจ์ทีเดียว เป็นความจริงที่ว่า การเรียนวรรณคดีในระดับชั้นประถมถึงมัธยมเรียนเพื่อสอบเอาคะแนน แม้กระทั่งหนังสืออ่านนอกเวลาซึ่งถือเป็นโอกาสที่จะปลูกฝังนิสัยรักการอ่านแก่นักเรียน ครูก็ยังเน้นเรื่องคะแนนสอบ ไม่ได้นำหนังสืออื่นๆ มาอภิปรายชี้ชวนให้เห็นสาระและความดีเด่นของหนังสือ ด้วยถือตามอรรถของคำว่า “นอกเวลา” อย่างเถรตรง เมื่อขาดผู้ที่ชี้ชวนชมประกอบกับต้องทำข้อสอบที่มีคำถามแต่เนื้อหา ทำนองความจำว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน นักเรียนย่อมเกลียดบรรดาหนังสือที่ถูกกำหนดให้เรียน

- คำถาม** ท่านคิดว่าบทอ่านนี้บอกรักใจความสำคัญอะไร
- เฉลย** ใจความสำคัญของบทอ่านนี้ คือ การสอนภาษาไทยที่เน้นแต่คะแนนสอบ ขาดการส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการอ่านหนังสือนั้น ส่งผลให้การสอนภาษาไทยล้มเหลว ใจความสำคัญดังกล่าวนี้เห็นได้ว่าเป็นการแสดงความคิดเห็น
- คำถาม** ความคิดเห็นนี้ใช้อะไรเป็นเครื่องสนับสนุน
- เฉลย** ใช้ประสบการณ์จากการสอนหนังสือของผู้เขียนมาเป็นเครื่องสนับสนุนว่าการสอนการอ่านที่มุ่งการสอบ ทำให้ผู้เรียนเกลียดการอ่าน

บทอ่านที่ 8

...เงินของเราจะไม่หาทางทำให้งอกเงยก็หนี้อยู่กับการทำงานมากขึ้นเท่านั้น ลองคิดง่ายๆ ว่า ถ้าหาเวลาอ่านและทำความเข้าใจสักหน่อย ใช้เวลาแค่เจ็ดวันก็พอ แล้วได้ดอกเบี้ยเพิ่มมาอีก 2% สำหรับเงินสามล้านบาท เท่ากับหกหมื่นต่อปีทีเดียวนะ บางทีมากกว่าเงินเดือน 2 เดือนเสียอีก แถมได้ความรู้ติดเข้าไปด้วย คือรู้ว่าความเสี่ยงอยู่ตรงไหนบ้าง ไร้กังวลกับความกลัวเพราะความไม่รู้ไปอีกอย่าง (ดัดแปลงจาก ออมก่อนรวยกว่า ของ นวพร เรื่องสกุล, หน้า 138)

บทอ่านนี้เป็นความเห็นที่แสดงข้อดีของการออมเงิน ที่มีการโน้มน้าวให้ความรู้สึกของผู้เขียนประกอบความเห็นว่าการออมเงินเป็นการทำให้เงินงอกเงยอย่างไม่ยากเย็นนัก

บทอ่านที่เป็นบทอ่านประเภทแสดงความคิดเห็น ต่างจากบทอ่านที่เป็นแบบบรรยายตรงที่ว่า ในการแสดงความคิดเห็นนั้น ผู้เขียนบทอ่านก็ต้องเอาตัวตนของเขาเข้าไปอยู่ในบทเขียนของเขาแล้ว ดังนั้น การเขียนแสดงความคิดเห็นจึงไม่น่าจะมีลักษณะเป็นภาววิสัยได้ แต่การแสดงความคิดเห็นนั้นอาจจะมีระดับของการแสดงตัวตนของผู้เขียนมากน้อยแตกต่างกันไป เช่น ถ้าหากแสดงความคิดเห็นโดยการเลือกใช้ข้อมูลเป็นข้อเท็จจริง ก็จะแสดงตัวตนของผู้เขียนน้อยกว่าการแสดงความคิดเห็นที่ใช้ประสบการณ์ของตน หรือการเปรียบเทียบ หรือการบรรยายความรู้สึกของตน

ผู้เรียนคงยังจำได้ว่า บทอ่านที่เป็นแบบบรรยายนั้นอาจเป็นได้ทั้งแบบภาววิสัยและอัตวิสัย

3. บทอ่านที่บอกขั้นตอน/ การจำแนก/ การจัดกลุ่ม

บทอ่านอีกประเภทหนึ่ง เป็นบทอ่านที่บอกวิธีการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรืออาจมีส่วนที่แนะนำให้ทำหรือปฏิบัติ ลองอ่านบทอ่านต่อไปนี้

บทอ่านที่ 9

การแกะเมล็ดข้าวโพดออกจากฝักไม่ได้มีวิธีแกะที่ไล่จากปลายขึ้นด้านบนเพียงอย่างเดียว ถ้าอยากได้เมล็ดข้าวโพดสดๆ มาประกอบอาหาร ลองวางฝักขนหนูบนถาดเพื่อรองเมล็ดข้าวโพด ลอก

เปลือกข้าวโพดออก แต่เหลือก้านไว้ ตัดปลายฝักข้าวโพดให้ปลายทุ่ เพื่อที่จะได้ตั้งได้อย่างมั่นคงและใช้มีดเฉือนเนื้อข้าวโพด จากนั้นก็หมูนฝักเพื่อเฉือนด้านต่อไป

บทอ่านนี้บอกวิธีได้เมล็ดข้าวโพดมาประกอบอาหารอีกวิธีหนึ่ง โดยการบอกขั้นตอนตามลำดับ ตั้งแต่การลอกเปลือกข้าวโพด วิธีเฉือนเมล็ดข้าวโพดได้สะดวก และเฉือนเมล็ดข้าวโพดให้หมดทั้งฝักอย่างไร ข้อความว่า “การแกะเมล็ดข้าวโพดออกจากฝักไม่ได้มีวิธีแกะที่ไล่จากปลายขึ้นด้านบนเพียงอย่างเดียว” น่าจะแสดงการชี้แนะในบทอ่านมากกว่าการให้ข้อเท็จจริงของการทำตามขั้นตอนเท่านั้น ลองเทียบบทอ่านนี้กับบทอ่านที่ 10 ซึ่งบอกวิธีการทำในลักษณะให้ข้อเท็จจริง และเทียบกับบทอ่านที่ 11 ซึ่งแสดงการแนะนำและความรู้สึกของผู้เขียน

บทอ่านที่ 10

วิธีทำยำผักทอดกรอบ เริ่มจากนำเห็ดเข็มทอง และแครอทชุบแป้งโกกิเอาไปทอด เสร็จแล้วยกมาจัดใส่จานไว้ จากนั้นนำหมูสับและฮอตดอกไปลวกให้สุก จัดการส่วนผสมแล้ว ก็มาทำน้ำยำกัน เริ่มจากนำน้ำไข่มุกเขยที่มีรสเปรี้ยว ๆ หวาน ๆ กลมกล่อมอยู่แล้วมาปรุงเพิ่มเติมอีกนิดหน่อยโดยบีบมะนาวเพิ่ม 1 ลูกตามด้วยพริกชี้หนู น้ำพริกเผาและพริกชี้หนูแห้ง ผสมให้เข้ากัน แล้วลองชิมรสชาติดู ใส่ถั่วป่นและผักต่าง ๆ ที่เตรียมไว้ลงไป ตามด้วยหมูสับกับฮอตดอกผสมลงไป คลุกส่วนผสมทุกอย่างให้เข้ากัน ใกล้เคียงเสร็จแล้ว ราดน้ำยำลงบนผักทอดที่เตรียมไว้เท่านั้นก็เสร็จเรียบร้อย

คำถาม บทอ่านนี้แสดงขั้นตอนใหญ่ ๆ ก็ขั้นตอน อะไรบ้าง

เฉลย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนทำผักให้กรอบ; ขั้นตอนทำส่วนประกอบที่เป็นเนื้อ; ขั้นตอนการทำน้ำยำ; ขั้นตอนการผสมส่วนประกอบ; ขั้นตอนการคลุกส่วนผสมเข้ากับน้ำยำ

วิธีการทำอาหารที่บอกขั้นตอนในบทอ่านนี้ เป็นการบอกวิธีโดยลำดับโดยไม่แสดงการแนะนำหรือความรู้สึกของผู้เขียนเลย แต่ลองอ่านบทอ่านต่อไปนี้

บทอ่านที่ 11

ใครว่าเกี่ยวมีแต่ของจีนอย่างเดียว ลองราวีโอลีพาสต้าเกี่ยวสัญชาติอิตาลีดู ราวีโอลีภาษาอิตาลี แปลว่า “ห่อ” ห่อในที่นี้คือการวางแผ่นพาสต้าชั้นแรกใส่ไส้ ทับด้วยแผ่นแป้งพาสต้าอีกชั้น แล้วตัดให้ขาดเป็นรูปสี่เหลี่ยม กว้างประมาณ 2 นิ้ว เท่านั้นก็เรียบร้อยแล้ว ไส้มักจะทำจากเนื้อสัตว์ แต่หากใครกินมังสวิรัต ลองเปลี่ยนเป็นผักโขม หรือสมุนไพรมะเขือเทศด้วยริคอตต้าชีส จะได้อร่อยไปอีกแบบ

บทอ่านหรือย่อหน้านี้ บอกขั้นตอนการทำราวิโอลี หรือที่เรียกว่า พาสต้าเกี่ยวสัญชาติอิตาลีเห็น จะเห็นได้ว่า ขั้นตอนวิธีทำที่เสนอไว้ในบทอ่าน มีการแสดงความรู้สึกว่าไม่ยากที่จะทำ และให้ความรู้สึก ว่าน่าจะอร่อยได้ กล่าวได้ว่า เป็นการบอกขั้นตอนการทำอาหารที่รวมการแสดงตัวตนของผู้เขียน ก่อนข้างชัดเจน

บทอ่านที่ 12

สำหรับคนกรุงที่ชีวิตเร่งรีบ แต่ยังอยากกินอาหารอิตาลีอร่อยๆ ร้าน Basilico ในซอยสุขุมวิท 33 เป็นอีกทางเลือกที่น่าสนใจ เริ่มจากอาหารเรียกน้ำย่อยอย่างสลัด Caprese มอสซาเรลลาชีสนมควาย เนื้อนุ่ม รสมันหวาน กินพร้อมกับซันมะเชื่อเทศชนิดเนื้อรสหวานเปรี้ยว ต่อด้วยลาซันญาซอสเนื้อ ผั้น แป้งนุ่มรสชีสซอสเนื้อสับรสเข้มข้นกำลังดี ต่อด้วยพิซซาร้อนๆ จากเตา...

ย่อหน้าข้างต้นนี้ แนะนำการกินอาหารเป็นชุด เริ่มด้วยอาหารแบบใจ ตามด้วยแบบใจ โดยมี การแนะนำที่มีรูปแบบภาษาพรรณนาและโน้มน้าว ต่างจากการแนะนำวิธีการทำอาหารในบทอ่านที่ 10 ข้างต้น

ถ้าเรามาบทบทอ่าน 3 ประเภทในลักษณะของการมีตัวตนหรือความรู้สึกของผู้เขียน เราก็ อาจสรุปได้ตามตารางต่อไปนี้

ประเภทบทอ่าน	บทอ่านที่มีตัวตนผู้เขียน (อัตวิสัย)	บทอ่านที่ไม่แสดงตัวตนผู้เขียน (ภาววิสัย)
1. ประเภทบรรยาย	√	√
2. ประเภทแสดงความคิดเห็น	√	-
3. ประเภทบอกขั้นตอน/ การจำแนก	√	√

ในบทอ่านประเภทแรกที่เป็นแบบบรรยายนั้นสรุปได้ว่า เป็นบทอ่านที่บอกเล่าหรืออาจอธิบาย เหตุการณ์ สิ่งของ สถานที่ บุคคล ฯลฯ ทั้งนี้ผู้เขียนอาจใส่ความรู้สึกซึ่งจะเรียกได้ว่าเป็นการพรรณนา จึง เป็นบทอ่านที่มีลักษณะเป็นอัตวิสัย ในอีกทางหนึ่ง ผู้เขียนอาจบอกแต่ข้อเท็จจริง ซึ่งมักใช้ในบทอ่านที่ ให้ความรู้ หรืออธิบายความหมายของคำ บทอ่านเช่นนี้มักปรากฏในสารคดีทางวิชาการ บทอ่านทาง วิทยาศาสตร์ เป็นต้น บทอ่านเหล่านี้เป็นบทอ่านที่มีลักษณะเป็นภาววิสัย

บทอ่านประเภทที่ 2 ที่เป็นบทอ่านบอกความคิดเห็นในเรื่องใดก็ตาม ก็เป็นธรรมดาที่ความเห็น ของผู้เขียนจะต้องปรากฏในบทเขียนนั้น บทอ่านจึงอยู่ในลักษณะอัตวิสัย ส่วนจะมีระดับความรู้สึกหรือ โน้มน้าวเท่าใด ก็ขึ้นอยู่กับการใช้ภาษา หรือกลวิธีทางการเขียน ซึ่งจะได้กล่าวถึงในตอนต่อไป

ส่วนบทอ่านประเภทบอกขั้นตอน/ การจำแนก อาจเป็นได้ทั้งที่มีลักษณะภาววิสัย หรืออัตวิสัยซึ่ง อาจจะมีลักษณะโน้มน้าวก็ได้ ดังได้กล่าวมาแล้ว

คำอธิบายเพิ่มเติม

ในบทเรียนนี้ เราได้ศึกษาตัวบทอ่านว่าอยู่ในประเภทบรรยาย ประเภทบอกความเห็นหรือความเชื่อ หรือประเภทที่บอกวิธีการ ขั้นตอน หรือการจัดกลุ่มจำแนก ประเภทของบทอ่านเป็นการจัดตามลักษณะบทเขียนตามสายตาของผู้อ่าน ในการตัดสินใจว่าบทอ่านอยู่ในประเภทใดใน 3 ประเภทนั้น ให้ผู้เขียนอ่านบทอ่านและสรุปใจความหรือประเด็นหลักของบทอ่านก่อน ใจความหรือประเด็นหลักนั้นได้จากการสรุป “ความ” ในบทอ่านตามที่เราได้เรียนไปในตอนที่ 1 ใจความหรือประเด็นหลักของบทอ่านควรอยู่ใน 1 ประโยคหรือ 2 ประโยค เราอาจสรุปว่า ใจความหลักเป็นเรื่องเหตุการณ์ รูปร่างลักษณะของคน สิ่งของ ลักษณะของสถานที่ ความรู้เรื่องต่างๆ ถ้าเป็นเช่นนั้น บทอ่านนั้นๆ ก็จะเป็นแบบบรรยาย

ใจความหลักที่เป็นการสรุปจากบทอ่านแบบบรรยาย อาจใช้ภาษาที่แสดงข้อเท็จจริง อย่างเช่นเรื่อง แยกเทศ, เรื่อง มุก หรืออาจมีลักษณะภาษาแสดงการพรรณนาให้ภาพที่มีการเคลื่อนไหว หรือแสดงความรู้สึก เช่น เรื่อง ฝนหลงฤดู เป็นต้น

บทอ่านที่เป็นประเภทให้ความเห็น หรือบอกความเชื่อ อาจดูคล้ายกับบทอ่านประเภทบรรยาย แต่เราจะเห็นว่า ใจความหรือประเด็นหลักของบทอ่านประเภทแสดงความคิดเห็นนั้นไม่แสดงภาพหรือบอกรูปร่างของสิ่งต่างๆ หรือ บอกเล่าเหตุการณ์ หรืออธิบายความรู้ แต่เป็นการบอกความคิดเห็น หรือความเชื่อในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ย่อหน้าข้างล่างต่อไปนี้ เป็นการแสดงความคิดเห็น เพราะถ้าเราถามว่าประเด็นหลักหรือใจความสำคัญของย่อหน้าคืออะไร คำตอบก็คือ “ลักษณะรายงานวิจัยที่ดีควรเป็นอย่างไร” เห็นได้ชัดว่า ย่อหน้านี้บอกความเห็นของผู้เขียนคนหนึ่งว่างานวิจัยเป็นอย่างไร

รายงานวิจัย ควรจะแสดงให้เห็นภาพว่าคำถามในการวิจัยคืออะไร? มีการตอบอย่างไร? รวมทั้งปัญหาหรืออุปสรรคที่เกี่ยวข้องในกระบวนการตอบคำถามและข้อสรุปที่ได้รับจากการวิจัย ซึ่งจะดีมากหากสามารถเข้าใจและติดตามเรื่องราวได้ตั้งแต่ต้นจนจบเช่นเดียวกับการดูหนัง

บทอ่านที่เป็นประเภทบอกขั้นตอน/ จำแนกประเภท/ หรือการจัดกลุ่ม ก็จะมีลักษณะที่แตกต่างออกไปในการนำเสนอใจความสำคัญ ซึ่งได้แก่ การบอกวิธีการ บอกประเภทต่างๆ หรือกลุ่มต่างๆ บทอ่านประเภทนี้มีการเรียงลำดับขั้นตอน การจัดประเภทเล็กๆ อยู่ในประเภทใหญ่ หรือการจัดกลุ่มสิ่งของหรือเรื่องที่คล้ายกันไว้ด้วยกัน เป็นต้น

จงอ่านบทอ่านและคำอธิบาย เพื่อทำความเข้าใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องบทอ่านประเภทต่าง ๆ

1. เวลาตั้งชื่อหนังสือนั้น เรามักมุ่งไปที่ว่าให้ฟังน่าสนใจหรือให้เห็นความสำคัญ ให้สั้น กระชับ กะทัดรัด เป็นต้น ให้เรียบง่าย จำง่าย/จับจิตจับใจดี เป็นต้น เพราะฉะนั้น ถ้าเป็นไปได้ ก็ชอบเป็นผู้ฟัง เขาเลือกซื้อกันมากกว่าเราเป็นผู้ตั้งชื่อ ก็ให้เขาเลือกเอา จึงไม่มีความคิดที่จะไปบงการว่าต้องชื่อนั้นชื่อนี้

คำอธิบาย บทอ่านนี้เป็นเรื่อง “การตั้งชื่อหนังสือ” และเป็นประเภทแสดงความคิดเห็นว่าชื่อหนังสือควรมีลักษณะอย่างไร

2. การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาปริญญาโท/เอกนั้นนับว่าเป็นงานที่ค่อนข้างง่าย โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพสายเกษตรศาสตร์ที่นักศึกษาต้องมาทำวิจัยหรือทำแปลงทดลองทุกวัน จะหลบไปที่ไหนก็ไม่ได้ อาจารย์ที่ปรึกษาดูจะมีอิทธิพลต่อชีวิตของนิสิตในสาขาวิทยาศาสตร์มาก อาจารย์จะต้องคอยสอดส่องพฤติกรรมและหาทางให้นักศึกษามาทำงานทุกวัน

คำอธิบาย บทอ่านนี้เป็นเรื่อง “อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท” มีการให้ความเห็นว่าไม่ใช่งานยาก แต่อาจารย์มีอิทธิพลต่อนักศึกษามาก ย่อหน้านี้ก็จัดเป็นประเภทแสดงความคิดเห็น

3. การที่เราบอกว่าเราไม่กินข้าวเช้าก็ยังทำงานได้เป็นปกตินั้น ความจริงร่างกายนำเอากรดที่เกิดขึ้นมาใช้แทนพลังงานทุกวัน เราจึงทำงานโดยใช้กรดแทนพลังงาน และเมื่อร่างกายต้องผลิตกรดออกมาบ่อยๆ พออายุมากขึ้น เราก็จะมีโรคตามมาหลายอย่าง

คำอธิบาย บทอ่านนี้ดูคล้ายประเภทแสดงความคิดเห็น แต่ข้อมูลในย่อหน้าเป็นข้อมูลข้อเท็จจริงทางการแพทย์ จึงไม่ใช่ความคิดเห็น และย่อหน้าเป็นประเภทบรรยายให้ความรู้กับผู้อ่านในเรื่อง “ความสำคัญของการกินข้าวเช้า”

4. ผู้นำรัฐยอมรับว่า การจัดการศึกษาไทยล้มเหลว แต่พวกเขาคิดได้ทางเดียวว่า ที่ล้มเหลวเพราะเรายังจัดการศึกษาตามแบบตะวันตกได้ไม่ดีพอ ครู, อาจารย์, นักเรียน, นักศึกษา ยังเรียนรู้ได้ไม่เก่งพอ ตามตะวันตกไม่ทัน ถ้าปฏิรูปการศึกษาให้ได้ใกล้เคียงกับตะวันตก เช่น ทำให้เด็กเก่งภาษาอังกฤษ, คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ได้มากกว่านี้ การศึกษาก็จะแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจสังคมแทบทุกอย่างได้

คำอธิบาย บทอ่านนี้ให้ความเห็นว่า ผู้นำรัฐมองการศึกษาอย่างไร ดังนั้นจึงอยู่ในประเภทแสดงความคิดเห็น

5. ผมว่าสุนทรภู่ท่านต้องมีความรู้เรื่องดาวเป็นอย่างดี (ความเห็นของผมนะครับ) เพราะคนไทยในสมัยนั้นศึกษาเรื่องดาวกันมากด้วยเหตุที่มีประโยชน์แก่ชีวิต การเดินทางในเวลาค่าคืน โดยเฉพาะผู้ที่เดินเรือในทะเลหรือเดินทางในป่า แล้วก็สอนกันต่อๆ มา ในคืนเดือนหงาย ผู้ใหญ่จะชวนเด็กชมจันทร์ชม

ดาว ดังในเรื่องพระอภัยมณี ตอนนางสุวรรณมาลีเดินทางมาในเรื่องกับสินสมุทร สุดสาคร อรุณรัตน์ หัสชัย เพื่อติดตามหาพระอภัยมณี สุนทรภู่ท่านก็ได้นำความรู้เรื่องดาวมาพรรณนาไว้อย่างสมบูรณ์ ในสมัยที่วิทยาศาสตร์ยังไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้อง ท่านพรรณนาตามรูปร่างที่มองเห็นด้วยตาเปล่า

คำอธิบาย บทอ่านนี้แสดงความเห็นว่า สุนทรภู่มีความรู้เรื่องดาว โดยใช้ตัวอย่างจากเรื่องพระอภัยมณีมาเสริมความคิดเห็น

6. สยามจดหมายเหตุได้รับความเชื่อถือจากห้องสมุดสภาองเกรส ของสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นห้องสมุดที่ใหญ่ที่สุดในโลก ขอลิขสิทธิ์นำเนื้อหาสาระ ทุกข้อความของสยามจดหมายเหตุไปบันทึกไว้เป็นข้อมูลสำหรับการค้นคว้าอ้างอิง โดยเก็บเข้าในระบบการเก็บข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยที่สุด เป็นความภาคภูมิใจอย่างมากของเรา เพราะมีหนังสือทั่วโลกเพียงไม่กี่ฉบับเท่านั้น ที่ได้รับความเชื่อถือ ส่วนในประเทศไทยเราก็ได้รับการยอมรับมากอยู่แล้ว

คำอธิบาย บทอ่านนี้บรรยายบอกเล่าความภูมิใจที่ห้องสมุดสภาองเกรสเอาสยามจดหมายเหตุไปเก็บไว้ในระบบการเก็บข้อมูล

7. ทางเท้าใน กทม. อยู่ในสภาพแย่ ไร้ระเบียบ แก้ไขปรับปรุงบ่อยครั้งมาก แถมยังขาดแบบก่อสร้างที่ชัดเจน ขาดการควบคุมงาน ตรวจรับงานภายใต้พื้นผิวตำหนิปุ่มๆ บ้างๆ แตกร่อน ทรุดตัว และขรุขระ ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยเฉพาะบริเวณที่ฝ่าเท้าระบายน้ำ ฝ่าเท้าโทรศัพท์ และสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่มีได้บูรณาการงานที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยกัน แถมยังให้รถเข้าจอด หรือถ่ายสินค้าเกิดการทรุดตัวเป็นหย่อมๆ ทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่เลวร้ายมาก

คำอธิบาย บทอ่านนี้เป็นประเภทให้ความเห็นในทางลบกับการดูแลทางเท้าใน กทม. บทอ่านมีลักษณะที่ให้ข้อมูลและบอกความรู้สึกด้านลบกับข้อมูลเหล่านั้น

8. ความสุขจากการงานที่ทำอยู่อาจจะเป็นการที่ได้มีเพื่อนร่วมงานที่ดี บรรยากาศเฮฮาตลกขบขัน ขำขี้เล่น หรืออาจเพราะว่ามันเป็นงานที่ทำให้เรากลับบ้านไปใช้เวลากับครอบครัวได้เร็วกว่างานอื่น ได้มีเวลาอ่านหนังสือ ฟังเพลง ดูหนัง เย็บปักถักร้อย ดูซีรีส์เกาหลี ดูทีวีดีสามก๊ก จนจบสามรอบ นั่นก็คือความสุขในชีวิตมิใช่หรือ

คำอธิบาย บทอ่านเป็นการให้ความเห็นที่ความสุขในชีวิตเป็นอย่างไร ผู้เขียนมีความประสงค์จะชักชวนให้ผู้อ่านเห็นด้วยโดยการใช้คำถามในตอนท้าย

9. ในภาพรวม การรายงานข่าวในรายการคุยข่าวค่อนข้างมีความชัดเจนในรายละเอียดของข้อมูล แม้จะน้อยกว่าสื่อหนังสือพิมพ์ แต่มีส่วนช่วยให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อหาข่าวได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตามกลับทำให้ข่าวขาดความสั้นกระชับลงไป จนบางครั้งกลายเป็นความเยิ่นเย้อ นำรำคาญ เพราะพิธีกรข่าวนั้นการพูดคุยให้รายละเอียดมากเกินไปจนเกินควร ซึ่งหมายถึงข้อมูลที่ไม่จำเป็น ไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาข่าว อีกทั้งด้วยลีลาการคุยข่าว เล่าข่าว ก็มีส่วนอย่างยิ่งที่ทำให้ปริมาณชิ้นข่าวที่ถูกรายงานลดน้อยลงไปด้วย

คำอธิบาย ประเด็นหลักของบทอ่านก็คือ รายการคุยข่าวไม่ดีนัก บทอ่านแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน

10. บุคลิกของพิธีกรข่าวเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้รายการคุยข่าวนั้นๆ มีความน่าสนใจ มีปัจจัยได้แก่ รูปร่างหน้าตา (Looks) น้ำเสียง (Voice) ความน่าเชื่อถือ (Credibility) ประสบการณ์ (Experience) การเป็นผู้มีอารมณ์ขัน สนุกสนาน (Sense of Humor) การทำงานร่วมกับผู้อื่น/การทำงานเป็นทีม (Teamwork) ตัวอย่างพิธีกรข่าวที่มีความโดดเด่นได้แก่ สรยุทธ สุทัศนะจินดา จากรายงานเรื่องเล่าเช้านี้-เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์

คำอธิบาย บทอ่านนี้บรรยายลักษณะของพิธีกรข่าว ในตอนท้ายเป็นการยกตัวอย่าง ทำให้บทอ่านนี้กลายเป็นบทอ่านประเภทแสดงความคิดเห็นเพราะลักษณะของพิธีกรข่าวเป็นลักษณะตามความคิดเห็นของผู้เขียน

11. เทคนิคการแยกมุกแถมมุกเทียม คือ ให้สัมผัสพื้นผิวของมุกหรือนำเม็ดมุกมาสีกันอย่างเบา มือ หากรู้สึกสากๆ ก็เดาได้น่าจะเป็นของแท้ แต่วิธีนี้ก็ไม่สามารถรู้ได้ว่ามุกที่กำลังเลือกซื้ออยู่นี้ เป็นมุกแท้หรือมุกเทียม และมุกที่ขายกันอยู่ในท้องตลาดโดยทั่วไปนั้นก็มีคุณภาพแตกต่างกันออกไป

คำอธิบาย บทอ่านมีสาระหลักในเรื่องการสอนการดูมุกแท้หรือเทียม ในตอนท้ายมีการให้ความเห็นว่า มุกในท้องตลาดมีคุณภาพแตกต่างกัน

12. ทางที่ดีที่สุด หากคุณกำลังจะตัดสินใจซื้อมุกที่มีราคาค่อนข้างสูง ควรจะขอดูใบรายงานคุณลักษณะมุกที่ออกโดยสถาบันอัญมณีศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ เพื่อที่จะได้มั่นใจว่าได้ของแท้และดีสมกับที่จ่ายไปจริงๆ และหลังจากที่คุณได้มุกที่ดีมาแล้ว วิธีการรักษาก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรพลาด จะเห็นได้ว่ามุกเกิดจากสัตว์ทะเลประเภทหอยซึ่งจะมีน้ำหล่อเลี้ยงตลอดเวลา มุกที่คุณซื้อมาก็เช่นกัน ควรเก็บรักษาในที่ชื้น หลีกเลี่ยงความร้อนและน้ำหอมหรือเคมีภัณฑ์ ไม่เช่นนั้นแล้วเนื้อมุกของคุณก็จะแห้งเสียและไม่มีความมันวาว

คำอธิบาย บทอ่านนี้บรรยายวิธีการซื้อและเก็บรักษามุก

13. ฉันได้เรียนรู้อะไรมากมายจากผู้ชายคนนี้ รงค์ วงษ์สวรรค์ สอนฉันผ่านตัวหนังสือว่า อย่าพอใจในผลลัพธ์แรก แน่نون คุณไม่จำเป็นต้องเป็นนักเขียนก็สามารถบอกได้จากการอ่านผลงานของเขาว่า มันได้ผ่านการตรวจแก้หลายครั้งหลายคราจนประดาแทบเปื่อยยุ่ย ก่อนจะสำเร็จเป็นผลงานอันงามงดที่ได้รับการขัดสีจนวิจิตรจนเจิดจรัสที่สุด

คำอธิบาย สาระหลักของบทอ่านนี้ คือ การได้รับการยอมรับในฐานะนักเขียน บทอ่านอยู่ในประเภทบรรยายว่าความรู้ในเรื่องการยอมรับนั้นผู้เขียนได้จาก รงค์ วงษ์สวรรค์

14. เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2554 ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงเปิดการแข่งขันฟิสิกส์โอลิมปิกระหว่างประเทศ ครั้งที่ 42 (42nd International Physics Olympiad) ซึ่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพโดยความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ มูลนิธิส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์การศึกษา (สอวท.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์ความเป็นเลิศด้านฟิสิกส์ สมาคมฟิสิกส์ไทย และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) จัดการแข่งขันระหว่างวันที่ 10-18 กรกฎาคม 2554 ณ อาคารศูนย์กีฬาอเนกประสงค์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการแข่งขันครั้งนี้มีเยาวชนจาก 84 ประเทศทั่วโลกรวมทั้งเยาวชนไทย 5 คนเข้าร่วมการแข่งขัน พร้อมด้วยอาจารย์ผู้ควบคุมดูแลนิสิตนักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมเข้าร่วมงานทั้งสิ้นกว่า 1,000 คน

คำอธิบาย สารหลักหรือประเด็นหลักของบทอ่านนี้ก็คือ บรรยายเหตุการณ์ในวันเปิดการแข่งขันฟิสิกส์โอลิมปิก ครั้งที่ 42 เป็นการบรรยายเหตุการณ์ในลักษณะข้อเท็จจริง

จงอ่านบทอ่าน และตอบคำถามว่าเป็นบทอ่านประเภทใด เป็นบทอ่านที่มีลักษณะอัตวิสัยหรือกาววิสัย ดูเฉลยว่าคำตอบของท่านถูกต้องหรือไม่ เพื่อทำความเข้าใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องบทอ่านประเภทต่าง ๆ

1. วิธีดีท็อกซ์ ปริมาณในการบริโภค สำหรับ 1 คน เริ่มจาก

(1) ผ่ามะนาวตามแนวนอน ครึ่งลูก ใช้ปลายมีดแกะเมล็ดออก แล้วบีบน้ำมะนาวใส่แก้ว

(2) จากนั้น เติมน้ำผึ้ง ในปริมาณ 1 ช้อนชา ลงไป (หรือประมาณ 1/3 ของ 1 ช้อนโต๊ะ)

(3) ตักโยเกิร์ต ครึ่งถ้วย (หรือประมาณ 3 ช้อนโต๊ะพูนๆ) ลงไป

(4) เทนมโคแท้ 100 % จำนวน 1 ถ้วย ลงไป

(5) คนส่วนผสมทั้ง 4 อย่างให้เข้ากันจนเป็นเนื้อเดียวกัน ยกขึ้นดูน้ำผึ้งไม่ติดช้อนแล้ว ควรทานทันทีไม่ควรตั้งทิ้งไว้ หรือนำไปแช่ตู้เย็น

เฉลย เป็นบทอ่านที่บอกขั้นตอนการทำดีท็อกซ์สำหรับบริโภคสำหรับคนหนึ่งคน; เป็นบทอ่านประเภทบอกขั้นตอนการจำแนก และเป็นบทอ่านที่มีลักษณะกาววิสัย

2. ฉันแปลกใจเมื่อเข้ามาเผชิญหน้ากับผู้มีรูปร่างอ้วนแอ่นแบบบาง อายุราว 19 ปี แต่งกายคล้ายมหาดเล็ก แต่มีความคิดดีในการแต่งกายทำให้ดูงามหยดย้อยแสนหรูหรา พระเจ้าแผ่นดินทรงแนะนำว่า เป็นพระมเหสีของพระองค์ เครื่องทรงของพระราชินี ซึ่งเข้ากับสิ่งแวดล้อมอย่างวิเศษสุดนั้น ประกอบด้วยฉลองพระองค์โบรเคด สีทองๆ เงินๆ พอดีพระองค์ แขนเป็นจีบๆ ทำด้วยไหมทองมีจุดขาวมีแพรสีเขียวพันรอบพระองค์ ชายข้างหนึ่งพาดบนพระอังสาซ้ายๆ อย่างหลวมๆ ทรงสนับเพลาหรือผ้าทรง แบบเดียวกับที่ผู้ชายนุ่งเป็นสีน้ำเงินแก่กับทอง ทำให้ดูเครื่องแต่งพระองค์ประหลาด แต่สวยงามนี้ครบชุด โดยมีตุ้มเพชรเม็ดใหญ่ และเข็มกลัดเพชรกลัดตรึงไว้ รอบพระศอทรงสังวาลย์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ประดับเพชรจิวาบติดที่บออยู่บนฉลองพระองค์ ทำางามสะดุดตาที่สุดอยู่แล้ว ข้า
ยังเคลื่อนไหวพระอิริยาบถ ด้วยท่าทีที่เชื่อมั่นในพระองค์เอง กับมีพระรูปโฉมสมเป็นนางเอกในภาพที่
งามวิจิตร บริวารของฉันซึ่งได้รับอนุญาตให้ตามฉันเข้าไปในที่นั่งด้วย ก็เช่นเดียวกับตัวฉัน คืองงัน
ซาบซึ้ง และปิติในสิ่งที่ได้พบเห็น โดยเฉพาะในพระราชินีที่งามเลิศ

เฉลย เป็นบทอ่านบรรยายการแต่งกายของพระมเหสีของพระเจ้าแผ่นดิน รวมทั้งท่าทางของ
พระนาง; เป็นบทอ่านประเภทบรรยายที่มีลักษณะพรรณนา จึงเป็นบทอ่านแบบอัตวิสัย

3. วิธีทำ นำพริกชี้ฟ้าเขียวสดมาคั่วให้สุก ลอกเปลือกที่ดำออกไม่ต้องหมด นำพริกและหัวหอม
มาโขลกพอแหลก ปรุงรสด้วยน้ำมะนาว น้ำปลา น้ำตาล โดยมาผสมรวมกัน นำใส่ลงในครกพริกที่โขลก
ไว้ คนให้เข้ากันใส่กุ้งแห้งลง 2 ช้อนโต๊ะ คนให้เข้ากันตักใส่ถ้วย โรยด้วยกุ้งแห้งที่เหลือ นำไข่ต้มที่ปอก
เปลือกแล้ว มาผ่าออกเป็น 2 จาน จัดผักใส่จานให้สวยงาม รับประทานกับพริกยำ (ถ้ายำพริกขึ้นไป ให้
เติมน้ำสุก 2 ช้อนโต๊ะ)

เฉลย เป็นบทอ่านบอกวิธียำพริกสด; เป็นบทอ่านประเภทบอกขั้นตอน/การจำแนก ซึ่งมีลักษณะ
ให้ข้อเท็จจริงจึงเป็นบทอ่านที่มีลักษณะภาววิสัย

4. ทันทีที่เขาเดินออกมาจากบ้าน ฝนก็เริ่มตกพรำๆ เขาคิดว่าฝนคงตกไม่หนักมาก จึงไม่ได้ถือ
ร่มออกไปด้วย ไม่นานนัก เสียงฟ้าร้องครืนๆ ดังสนั่นมาแต่ไกล ลมพัดแรงราวกับพายุหมุนปะทะที่ตัว
เขาจนแทบปลิว ฝนตกหนักขึ้นเรื่อยๆ เสียงดังซ่าๆ ถึงตอนนี้จะกลับไปเอาร่มก็คงไม่ทันแล้ว เขาจึงเดิน
ฝ่าสายฝนไปแบบนั้น ทำให้เปียกปอนไปทั้งตัว

เฉลย เป็นบทอ่านบรรยายเหตุการณ์ที่ตัวละครในบทอ่าน “เขาเดินฝ่าฝนตกหนัก”; เป็นบทอ่าน
ประเภทบรรยายเหตุการณ์ที่แสดงภาพฝน-ลม และเสียงฟ้า จึงมีลักษณะพรรณนาและเป็นบทอ่านมี
ลักษณะอัตวิสัย

5. ขนมนางเล็ด คำเดิมเห็นจะมาจาก “เรียงเมล็ด” เป็นแน่ เพราะขนมอย่างนี้เขาทำด้วยข้าว
เหนียวแล้วปั้นเป็นวงกลมแผ่ให้บาง บางจนข้าวเกือบจะเรียงเมล็ดออกไปก็ว่าได้ จึงได้เรียกเรียงเม็ด ที่
เรียกนางเล็ดนั้นเป็นคำเพี้ยนไป คำตรงต้องเรียงเมล็ด

เฉลย เป็นบทอ่านที่ให้ความเห็นว่าเหตุใดขนมนางเล็ดจึงได้ชื่อเช่นนั้น; เป็นบทอ่านประเภท
แสดงความคิดเห็นซึ่งให้ข้อมูลตามความรู้ของผู้เขียน จึงมีลักษณะอัตวิสัย